

Vydragai, kitaip raganiai, paslaptinga išrinktųjų šventikų karių kasta, veikiausiai druidų (žr. druidai) nordlingų (žr. nordlingai) atšaka. Tamsuomenės vaizduotės apdovanoti magiškomis galiomis ir antžmogiškais gebėjimais, v. laikyti kovotojais su piktosiomis dvasiomis, pabaisomis ir visokeriopomis tamsiosiomis jėgomis. Tikrovėje gi meistriškai įvaldžiusiais ginklo meną v. Šiaurės valdovai naudojami tarpusavio gentinėse rietynėse. Mūšyje v. puldavo į transą, sukeltą, manytina, savihipnoze arba kvaišalais, kaudamiesi trykdavo akla energija, buvo nemaž nejautrūs skausmui, nepaisė net rimtų žaizdų, dėl to tik dar giliau kerojo tikėjimas jų antgamtinėmis galiomis. Hipotezė, pasak kurios, v. esą mutacijų ar genų inžinerijos produktas, liko nepatvirtinta. V. – nordlingų neišsenkamų padavimų herojai (plg. F. Delanua, „Šiaurės tautų mitai ir legendos“).

Efenbergas ir Talbotas,
Encyclopaedia Maxima Mundi, XV t.

KAD TARNAUDAMAS RAITUOJU ŽYGŪNU užsidirbtum duonos kąsnį, porindavo Aplegatas tarnybon stojantiems jaunikiams, reikia dviejų dalykų: auksinės galvos ir geležinės šiknos.

Auksinė galva – nepamainoma, mokydavo jis jaunus žygūnus, mat po drabužiais, prie nuogos krūtinės pritvirtintame plokščiame odiniame kapše, gabenti valia tik ne itin svarbias žinias, kurias galima be baimės patikėti išdavikui popieriui ar pergamentui. Iš tiesų svarbią, slaptą informaciją, nuo kurios daugelį priklauso, žygūnas privalo įsiminti ir adresatui atkartoti. Žodis

žodin, o tie žodžiai kartais būna ne tokie ir paprasti. Jau vien ištarti juos nelengva, o jau įsiminti... Štai, kad įsimintum, kad atkartodamas nesuklystum, ir reikalinga auksinė galva.

O kokia nauda iš geležinės sėdimosios, oho, tatai kiekvienas žygūnas labai greitai patiria pats. Balne kitąsyk tenka praleisti ištisas tris dienas ir tris naktis, šimtą ar visus du šimtus mylių kratytis vieškeliais, o kartais, žiūrėk, ir bekele. Kaipgi, žinoma, balne amžinai nesėdėsi, kartkartėmis reikia ir nultipti, atsipūsti. Mat žmogus išveria daug, arklys – mažiau. Bet, kai po atokvėpio prisieina vėl sėsti į balną, taip ir girdi pasturgalį rėkiant: „Gelbėkit, žudo!“

Kam tie raitieji žygūnai dabar reikalingi, pone Aplegatai, būdavo, stebisi jaunimas. Tarkim, iš Vengerbergo į Vizimą greičiau nei per keturias penkias paras niekas nenujos, net jei šuoliuotų pačiu eikliausiu žirgu. O kiek sugaištų Vengerbergo burtininkas siųsdamas žinią Vizimo burtininkui? Pusvalandį, gal ir dar mažiau. Žygūnui gali apšlubti arklys. Žygūną gali užmušti plėšikai ar „Voverės“, sudraskyti vilkai ar sparnuotieji liūtai. Buvo raitelis ir nebėr. O burtais pasiūsta žinia visados nueis, nepasiklys, nepavėluos ir nedings. Tad kam žygūnai, jei visur, kiekviename karaliaus dvare, esama burtininkų? Pone Aplegatai, nebereikalingi jau žygūnai.

Kadaise Aplegatas ir pats guodėsi, neva niekam jis nebereikalingas. Buvo trisdešimt šešerių metų, žemo ūgio, bet tvirtas ir gyslotas, darbo nesibaidė jokio, o galvą, žinia, turėjo auksinę. Galėjo imtis kokio kitokio amato, būtų ir save išlaikęs, ir žmoną, atidėjęs kokį skatiką dviejų dar netekėjusių dukterų kraičiui ir parėmęs trečią, jau ištekėjusią, kurios vyrui, beviltiškam išsižiojėliui, verslas nesisekė, nors pasismauk. Bet Aplegatas apie kitokį darbą nenorėjo nė girdėti. Juk jis – karališkasis raitasis žygūnas.

Nelauktai netikėtai, po ilgo užmaršties ir žeminančio dykinėjimo laikotarpio, Aplegato vėl prisireikė. Vieškeliais ir miškų trakais vėl sudunksėjo kanopos. Žygūnai, kaip senais laikais, vėl ėmė skersai išilgai matuoti kraštą, nešiodami žinias iš miesto į miestą.

Aplegatas žinojo kodėl. Jis daugel matė, o girdėjo dar daugiau. Siunčiantieji žinią tikėdavosi, kad ją perdavęs turinį jis tučtuojau ištrins iš atminties, pamirš taip, kad neprisimintų nė kankinamas. Bet jis prisimindavo. Ir žinojo, kodėl karaliai staiga nustojo naudotis magų paslaugomis ir magiškuoju ryšiu. Žinios, kurias nešiojo žygūnai, burtininkams turėjo likti neprieinamos. Karaliai staiga liovėsi pasitikėję magais, savo paslapčių jiems nebeatskleisdavo.

Dėl ko taip ūmai ataušo karalių ir burtininkų draugystė, Aplegatas nenučiuokė, nelabai jam ir rūpėjo. Ir karaliai, ir magai jam atrodė neperprantami, nenuspėjami – ypač tokiais sunkiais laikais. O kad laikai užėjo sunkūs, neįmanoma nepastebėti, jei maišai kraštą skersai išilgai: iš miesto į miestą, iš pilies į pilį, iš karalystės į karalystę.

Vieškeliuose knibždėte knibždėjo kariškių. Kas žingsnis susidurdavai su pėstininkų ar raitijos kolonomis, o kiekvienas sutiktas komendantas būdavo susinervinęs, dirglus stačiokas ir dar pasipūtęs, lyg viso pasaulio likimas tik nuo jo vieno ir priklausytų. Miestus bei pilis irgi užplūdo ginkluoti žmonės, karštingas šurmulyš nerimo nė akimirakai. Iki šiolei nepastebimi seniūnų pavaduotojai ir kaštelionai, dabar pikti nelyginant širšės prieš audrą, be atvangos lakstė gynybinėmis sienomis ir po kiemus, rėkavo, keikėsi, dalijo įsakymus ir spyrius. Į tvirtoves ir įgulas dieną naktį traukė sunkiai pakrautų vežimų vilkstinės, o priešinga kryptimi lėkė jau tuščios. Vieškeliai dulkėjo po besispandančių treigių – tiesiai iš tabūno – kanopomis. Dar neįpratę nei prie žaboklės, nei prie ginkluoto raitelio, eržilai džiaugėsi paskutinėmis laisvės dienomis, tad arklininkams tik padaugėjo darbo, o kitiems eismo dalyviams – rūpesčių.

Žodžiu, tvankiame, užsistovėjusiame ore tvyrojo karo nuojauta.

Aplegatas pasistiebė balnakilpėse, apsidairė. Tarp medžių karūnų apačioje žvilgėjo upė, vingiuojanti pievomis palei kalvos papėdę. Pietuose kitapus upės plytėjo miškai. Žygūnas paragino arklių. Reikėjo skubėti.

* * *

Jojo jis antrą dieną. Karaliaus įsaką ir paštą gavo Hagėje, kur ilsėjosi grįžęs iš Tretogoro. Iš tvirtovės išjojo naktį, nušuoliavo vieškeliu kairiuoju Pontaro krantu, priešaušriais kirto Temerijos sieną, o dabar per pusiaudienį jau pasiekė Ismenos krantą. Jei Foltestas būtų buvęs Vizime, Aplegatas žinią jam būtų perdavęs dar naktį. Deja, karaliaus sostinėje nebuvo – išvyko į krašto pietus, į Mariborą beveik už dviejų šimtų mylių. Aplegatas tai žinojo, todėl netoli Baltojo tilto išsuko iš vakarų vieškelio ir miškais nujojo Elanderio kryptimi. Žinoma, jis šiek tiek rizikavo. Miškuose vis dar siautėjo „Voverės“, neduokdie pakliūti jiems į rankas ar pasipainioti po strėlę. Tačiau karališkasis žygūnas rizikuoti turi. Tokia tarnyba.

Per upę jis persikėlė nesunkiai – nuo pat birželio nelijo, vanduo Ismenoje buvo gerokai nusekęs. Laikydamasis miško pakraščio, išjojo į vieškelį, iš Vizimo vedantį į pietryčius, Mahakamo masyve sutelktų nykštukų gyvenviečių, lydyklų, kalvių link. Keliu traukė nemažai vežimų, šiuos vis pralenkdavo raitieji patruliai. Aplegatas lengviau atsikvėpė. Ten, kur gausu žmonių, „Voverių“ gaujos nesirodydavo. Kovos su elfais kampanija Temerijoje truko jau gerus metus, miškuose persekiojamų voverių būriai skaidėsi į mažas grupes, o šios laikėsi atokiau nuo judrių kelių ir pasalų juose nespėdavo.

Pavakariais Aplegatas pasiekė vakarinę Elanderio kunigaikštystės ribą, atsidūrė kryžkelėje netoli Zavados kaimo, iš čia jam atsivėrė tiesus ir saugus kelias į Mariborą – keturiasdešimt dvi mylios judrių plentų. Kryžkelėje stovėjo užkeigos namai. Jis nutarė atsipūsti pats ir leisti atsigauti arkliui. Žinojo: jei išjos apyaušriu, tada, net nenuvaręs žirgo, dar iki saulėlaidos išvys sidabriškai juodas vėliavas ant raudonų Mariboro pilies stogų.

Nubalnojo kumelę ir, tarną pavaręs šalin, pats ją nušveitė. Aplegatas – karaliaus žygūnas, o karaliaus žygūnas niekam neleidžia liestis prie savo arklio. Sušveitė gerą porciją kiaušininės su dešra ir ketvirtį kepaliuko pikliuotos duonos, išgėrė kvortą

alaus. Pasiklausė gandų. Pačių įvairiausių. Smuklėje ilsėjosi ke-
liauninkai iš visų pasaulio kampelių.

Dol Angroje, kaip sužinojo, vėl kibirkščiaavo neramumai, Ly-
rijos raitasis būrys pasienyje vėl susikirto su nilfgardiečių pat-
ruliu, Mevė, Lyrijos karalienė, vėl atvirai apkaltino Nilfgardą pro-
vokacijomis ir paprašė Aedirno karaliaus Demavendo pagalbos.
Tretogore buvo viešai įvykdyta egzekucija Redanijos baronui,
patyliukais susidėjusiam su Nilfgardo imperatoriaus Emyro emi-
saris. Kaedvene, Leido forte, į didelį junginį susimetę *Scoia'tael*
būriai surengė skerdynes. Keršydami už jas Ard Karaigo žmonės
per pogromą sostinėje išžudė mažne keturis šimtus nežmogių.

Temerijoje, pasakojo iš pietų traukiantys pirkliai, Cintros
emigrantai, susibūrę po maršalo Visegerdo sparneliu, gerbdami
jo vėliavą, sielvartauja ir gedi. Mat pasitvirtino siaubinga žinia:
Liūtukė, kunigaikštystė Cirilė, paskutinė karalienės Kalantės,
Cintros Liūtės, kraujo palikuonė, žuvo.

Išgirdo Aplegatas ir dar baisesnių, šurpinančių gandų. Šit
keliuose kaimuose aplink Aldersbergą iš melžiamų karvių teš-
menų staiga pašėlo čiurkšti kraujas, o auštant žmonės matė rūke
klaidžiojančią Maro Mergą, klaikios epidemijos pranašę. Bruge
netoli Brokilono miško – uždraustos įžengti driadžių karalijos –
pasirodė Šiurpieji Medžiokliai, debesimis šuoliuojanti šmėklų
vora; o juk visiems žinoma – Šiurpieji Medžiokliai visada pra-
našauja karą. Nuo Bremervordo kyšulio kažkas matęs laivą vai-
duoklį, o jo denyje – pamėklę: juodą riterį su šalmu, papuoštu
plėšraus paukščio sparnais...

Ilgiau žygūnas nesiklausė, pernelyg buvo pavargęs. Nuėjo į
bendrą nakvynės kambarį, krito į guolį ir kietai užmigo. Miego-
jo it kirvapentė.

Atsikėlė brėkstant. Išėjo į kiemą ir nustebo – kažkas pirm
jo susiruošė į kelią, o taip nutikdavo retai. Prie šulinio stovė-
jo pabalnotas juodas eržilas, greta moteris vyriškais drabužiais
geldoje plovėsi rankas. Išgirdusi Aplegato žingsnius, ji atsigręžė,
šlapiais delnais suėmė ir atmetė vešlius juodus plaukus. Žygūnas
nusilenkė. Moteris linktelėjo vos pastebimai.

Arklidžių tarpduryje jis mažne kaktomuša susidūrė su dar vienu ankstyvu paukšteliu: mergaitė su aksomine kepuraite kaip tik vedėsi laukan obuolmušę. Ji ramstėsi kumelei į šoną, trynėsi veidą ir žiovavo.

– Vaje, – sumurmėjo mergaitė, eidama pro žygūną, – dar užmigsiu ant arklio... Užmigsiu kaip didelė... Uaaaauuu...

– Kai kumelaitę pavarysi, šaltukas tave ir atgaivins, – mandagiai tarė Aplegatas, nuo sijos nusikabindamas balną. – Laimingo kelio, panelyte.

Toji atsigręžė ir įsistebeilijo taip, lyg tik dabar būtų jį pastebėjusi. Jos akys buvo didelės, žalios it smaragdai. Aplegatas užmetė ant arklio mituką.

– Sakau, laimingo kelio, – pakartojo.

Šiaip jis nebuvo nei itin draugingas, nei itin šnekus, bet šiuosyk užsinorėjo persimesti koku žodeliu su artimu, net jei tas artimas – paprasčiausia užsimiegojusi snarglė. Gal jį paveikė ilgos vienatvės dienos kelyje, o gal šioks toks snarglės panašumas į viduriukę jo dukrelę.

– Tesergsti jus dievai, – pridūrė, – nuo kokios nelaimės ar piktos akies. Vienui vienos keliaujate, ir dar moteriškės... O laikai nekokie. Visur dabartės pavojai tyko keliuose...

Mergaitė išplėtė žalias akis. Žygūnas pajuto, kaip nugarą persmelkė šaltis, nukrėtė drebulys.

– Pavojai... – staiga ištarė mergaitė keistu, persimainiusiu balsu. – Pavojai užklumpa tyliai. Neišgirsi, kaip atlėks pilka plunksna. Regėjau sapną. Smėlis... Saulėje įkaitęs smėlis...

– Ką? – Aplegatas taip ir sustingo, įrėmęs balną sau į pilvą. – Ką sakai, panelyte? Koks smėlis?

Mergaitė krūptelėjo, pasitrynė veidą. Obuolmušė krestelėjo galvą.

– Ciri! – iš kiemo griežtai pašaukė juodaplaukė moteris, tvarkydama eržilo pakinktus ir nešulius. – Pasiskubink!

Paauglė nusižiovavo, pažvelgė į Aplegatą, sumirksėjo, regis, nustebusi, kad arklidėje ji ne viena. Žygūnas tylėjo.

– Ciri, – pakartojo moteris, – ar užmigai ten?

– Jau einu, ponija Jenefer!

Kai Aplegatas pagaliau pasibalnojo arklį ir išsivedė į kiemą, anų dviejų jau ir pėdos buvo ataušusios. Kimiai, pratisai užgiedojo gaidys, suvambrijo šuo, iš medžio atsiliepė gegulė. Žygūnas išoko į balną. Ūmai prisiminė žalias užsimiegojusios mergaitės akis, keistą jos šneką. Tylus pavojus? Pilka plunksna? Įkaitęs smėlis? Matyt, mergiotė nevisprotė, pamanė. Šiomis neramiomis dienomis daug tokių kvanktelėjusių mergiočių, kurias nuskriaudė marodieriai ar kiti kokie nevidonai, sutiksi... Pakvaišėlė, ne kitaip. O gal tik apsnūdusi, iš miego išplėšta, neprabudusi dorai? Vaje vaje, ko tik žmogus nepripaistai, kuomet paaušriais nei miegi, nei būdrauji...

Jį vėl nukrėtė drebulys, tarp menčių nudiege skausmas. Aplegatas pasitrynė nugarą.

Išjojęs į Mariboro plentą, suvarė kulnus arkliui į slėpsnas ir nulėkė šuoliais. Reikėjo skubėti.

* * *

Ilgai ilsėtis Maribore žygūnas sau neleido – dar saulė nepakrypo vakarop, o vėjas jau vėl švilpė jam pro ausis. Naujasis žirgas, švyas kumelys iš Mariboro arklidžių, buvo eiklus, lėkė ištempęs kaklą, švytruodamas uodega. Šmėsčiojo pakelės gluosniai. Aplegato krūtinę spaudė kapšas su diplomatinium paštu. Maudė pasturgalį.

– Tfu, kad tu sprandą nusisuktum, netikęs skraidūne! – pavymui išrėkė vežikas, stabdydamas kinkinį, šuoliais pralėkusio šyvio pabaidytą. – Dumia, veizėk, lyg giltinė padus laižytų! Ir lėk sau, lėk, pabalda, vis tiek nuo Kaulėtosios niekur nepabėgsi!

Aplegatas nusibraukė vėjyje ištryškusių ašarą.

Vakar jis atidavė karaliui Foltestui laiškus, o paskui jam persakė karaliaus Demavendo žinią.

Demavendas Foltestui. Dol Angroje viskas paruošta. Persirengėliai laukia įsakymo. Numatoma data: liepos mėnuo, antra naktis po jaunaties. Išsilaipinimas kitame krante – po dviejų dienų.

Virš vieškelio šaižiai karkdamos skrido varnos. Paukščiai būriais traukė į rytus, Mahakamo ir Dol Angros kryptimi, Vengerbergo kryptimi. Jodamas žygūnas mintyse kartojo slaptą Temerijos karaliaus žinią, nešamą Aedirno karaliui.

Foltestas Demavendui. Pirma: akcija pristabdoma. Gudragalviai renkasi į suvažiavimą, tarsis Tanedo saloje. Suvažiavimas gali daug ką pakeisti. Antra: Liūtukės galima nebeieškoti. Pasitvirtino. Liūtukės nebėra.

Aplegatas kulnais smagstė šyviui šonus. Reikėjo skubėti.

* * *

Siauras miško keliukas buvo užtvertas vežimais. Aplegatas pristabdė arklį, ramiai prijėjo prie paskutinio ekipažo ilgoje virtinėje. Išsyk susigaudė, kad kliūtis neįveiks. Grįžti nė negalvojo – sugaištų pernelyg daug laiko. Perspektyva aplenkti spūstį pelkėta tankyne irgi nelabai viliojo, juolab kad jau temo.

– Kas čia nutiko? – paklausė dviejų paskutinio kolonos vežimo vadeliotojų, seneliukų, kurių vienas atrodė kaip miegančias, kitas – kaip negyvas. – Antpuolis? Voverės? Sakykit greičiau! Skubu...

Aniedviem dar nespėjus atsakyti, nuo vilkstinės galvos, neįžiūrimos pro medžius, atsklido nesuprantami šūksniai. Vadeliotojai sušoko į vežimus, suskato raginti arklius bei jaučius rimbais ir rinktiniais keiksmiais. Kolona pamažėle pajudėjo. Seneliokas, tas, kuris snaudė, pakirdo, pakratė barzdą, sučeksejo savo asilėnams ir vadžiomis šniojo per pasturgalius. Tas, kuris atrodė negyvas, atsigavo, pasikėlė nuo akių šiaudinę skrybėlę ir įsispitrijo į Aplegatą.

– Tik paveizėk sau, – prašneko. – Skuba mat jisai. Ėė, sūneli, pasisekė tau. Pačiu laiku čionai atstraksėjai.

– Tataigi, – pakratė barzdą pirmasis seneliukas ir paragino asilėnus. – Pačiu laiku. Būtum atjojęs per pačią vidupietę, šit ir būtum draugėj su mumis laukęs, kol kelias bus atlaisvintas. Visi

skubame, o reikėjo laukti, ir gana. Kaipgi tu, žmogau, praspūsi, kai traktas uždarytas?

– Buvo uždarytas traktas? Kurių galų?

– Baisus žmogėdra čionai atsibastė, sūneli. Užpuolė riterį, ką vienudu su tarnu šiuomi keliu jojo. Regėt, tas padaras riteriui galvą su visu šalmu nuplėšė, arkliui dūblius paleido. Tarnas spėjo pasprukti, grynas baisenybes tauzijo, neva per grobus visas kelias raudonas...

– Kokia pabaisa? – paklausė Aplegatas, prilaikydamas arklių, kad galėtų šnekėtis su vos krutančio vežimo vadeliotojais. – Slibinas?

– Neee, ne slibinas, – atsiliepė kitas seneliukas, tasai su šiaudine skrybėle. – Sako, mandigora, ar kaip ją ten vadinti. Pasak tarno, bestija skraidanti ir neapsakomai dičkė. O jau atkaklūnė! Mintijome, sušlemš riterį ir nulėks sau. Kur tau! Nutūpė, veizėk, ant kelio, kekšės išpera, ir tupi, ir šnypštauja, dantukais kaukši... Šit ir užkimšo kelią, nelyg kamštis butelį, mat kas tik privažiavęs pabaisą išvydo, vežimą palikęs kulnus paraitė. Taip ir pristojo vežimų per pusę mylios, o aplink, pats matai, sūneli, tankynė, raistas, nei apvažiuoti, nei grįžti. Šit ir sustojome...

– Tiek vyrijos, – niekinamai prunkstelėjo žygūnas, – o tupi lyg kokie mulkiai! Reikėjo imti kirvius, ietis ir mesti tą bestiją nuo kelio arba nugalabyti.

– Tataigi, kad vienas kitas bandė, – atsiliepė vadeliojantis senelis, ragindamas asilėnus, mat kiti vežimai pajudėjo greičiau. – Trys nykštukai iš pirklio apsaugos ir dar keturi naujokai, armijon keliaujantys, į Kareros tvirtovę. Nykštukus baisūnas šlykščiai sumaitojo, o naujokai...

– Dėjo į kulnus, – užbaigė kitas seneliokas ir nusispjovė: sodriai, toli ir taikliai – kaip tik į spragą tarp asilėnų pasturgalių. – Dėjo į kulnus, vos išvydę tą mandigorą. Vienas, regėt, dar ir į apatines privarė. O, žiū, žiū, sūneli, antai jis! Anava!

– Na jau! – užsigavo Aplegatas. – Apsišikėli man norite parodyti? Nesmalsauju...

– Ne jį! Padarą! Negyvą padarą! Kariškiai į vežimą kelia! Matote?

Aplegatas pasistiebė balnakilpėse. Nors sparčiai temo, be to, vaizdą užstojo susirinkę smalsuoliai, jam pavyko įžiūrėti didžiulį, geltonai pilkšvą kūną, kareivių ritinamą į vežimą. Plėviniai pabaisos sparnai ir uodega it skorpiono bejėgiškai vilkosi žeme. Sutartinai riktelėję vyrai pakėlė maitą dar aukščiau ir įriogolino į vežimą. Arkliai, matyt, suerzinti kraujo ir stipenos tvaiko, ėmė žvingauti, tąsyti gražulą.

– Nesustokite! – seneliokams užriko kareivių dešimtininkas. – Važiukite! Neužtverkite kelio!

Senolis pavarė asilėnus, vežimą provėžose sumėtė. Aplegatas niuktelėjo arkliui kulnais, prisivijo anuos.

– Bestiją kariškiai bus nudobę?

– Kur tau, – papurtė galvą senelis. – Kariškiai atskubėję tik gerkles laidė, žmones ūdijo. Ten stok, čionai priek, ten tą, čionai aną. Padaras jiems tiek ir terūpėjo. Išsiuntė kareivį raganiaus pašaukti.

– Raganiaus?

– Taip ir buvo, – patvirtino kitas seneliukas. – kažkas prisiminė kaime raganių pastebėjęs, tad ir pasiuntė jo atsikviesti. Vėliau kaip tik pro mus prajojo. Plaukai balti, snukis baisioniškas, ant nugaros – didžiausias kalavijas. Nė valanda nepraslinko, o priešaky kažkas jau šuktelėjo, kad tuojau galėsim važiuoti, mat raganius baidyklę kaipmat nugalabijęs. Pajudėjome, ir kaip tik tuomet, sūneli, tu čia išdygai.

– Ak, – susimąstęs pratarė Aplegatas. – Šitiek metų kelius brūžuuju, o raganiaus dar niekad nesu regėjęs. Ar kas nors matė, kaip jis tą padarą dorėjo?

– Aš mačiau! – sušuko iš kitos pusės prie vežimo atšuoliavęs berniūktis išsitaršiusiais gaurais. Jojo jis be balno, už apynasrio vedėsi sulysusį, šlakuotą kuiną. – Viską mačiau! Buvau su kareiviais, pačiuoteliame priekyje!

– Veizėk tik, koks snarglius, – išsiviepė vadeliotojas. – Pienas panosėj dar nenudžiūvęs, o jau smarkauja. Gal botago užsigėidei paragauti?